

Vad händer med djurlivet efter en skogsbrand?

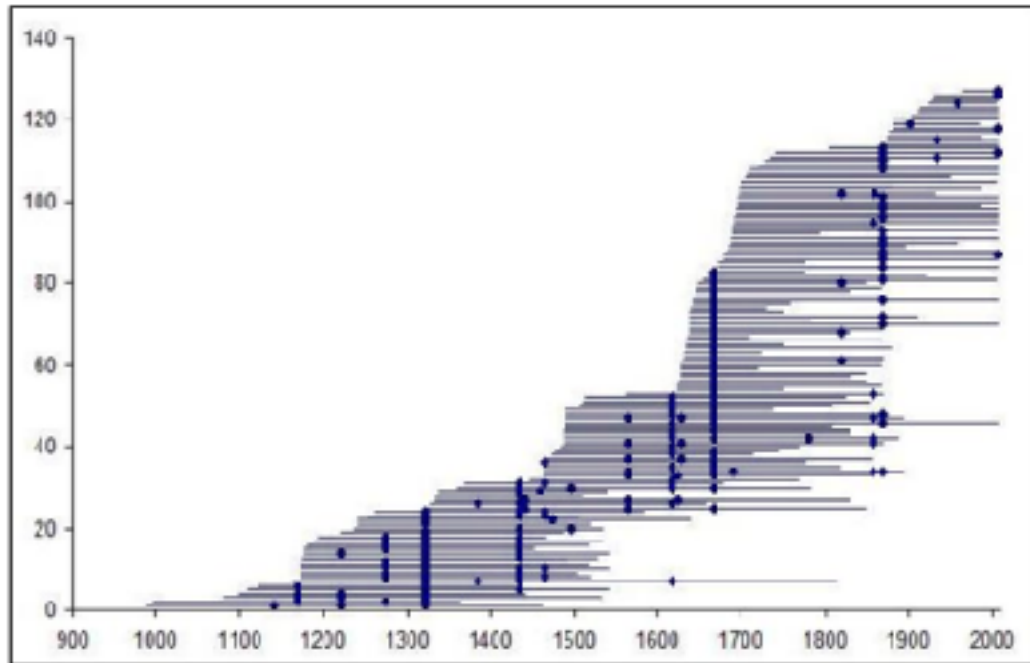
Emelie Fredriksson, SLU
Postdoktor

Brand är essentiell

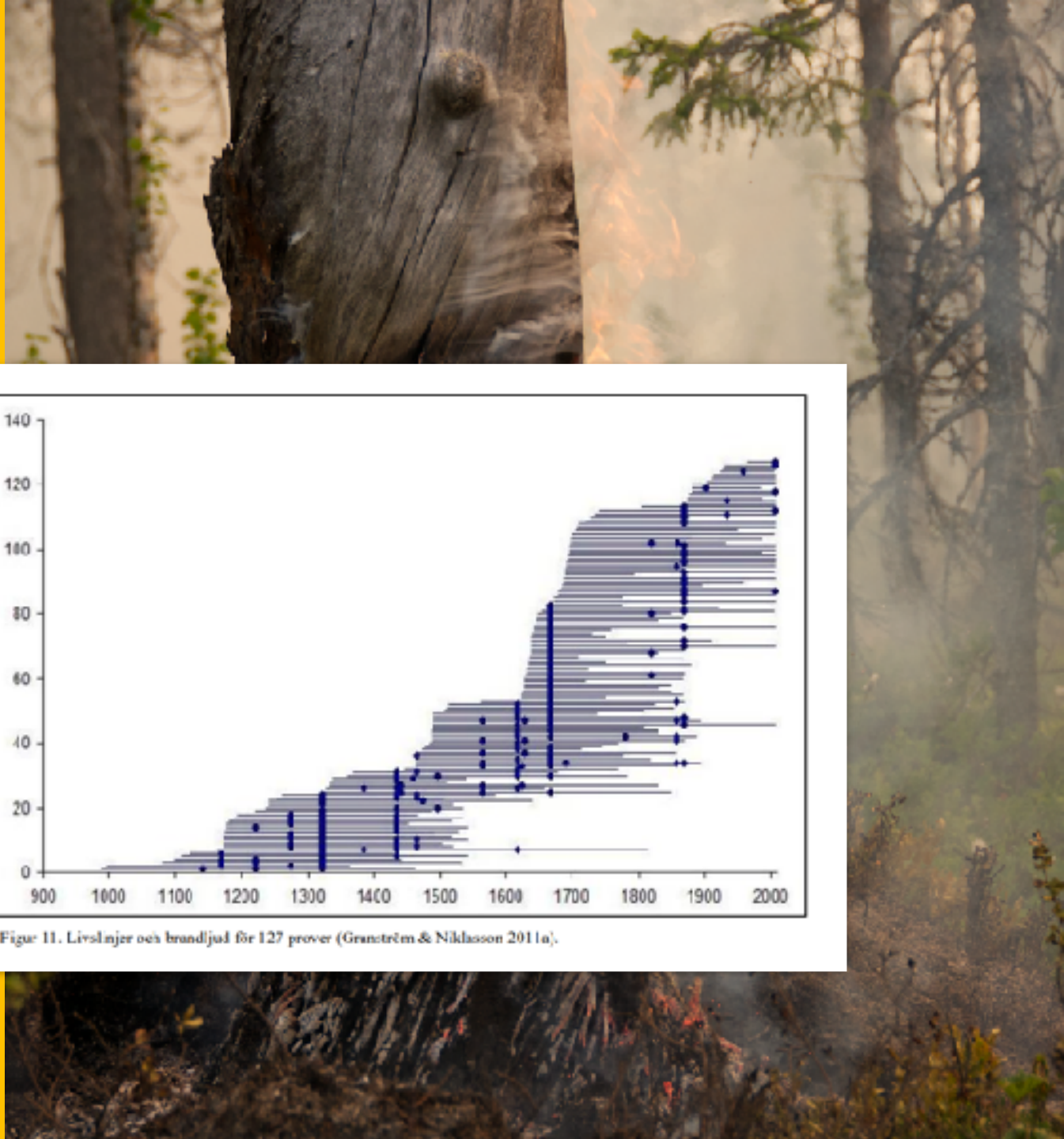
- Skapar dynamiskt landskap med olikåldrig vegetation
- Skapar **unika** livsmiljöer
- Brandberoende arter

Kantad kulhalsbock

Figur 11. Livslinjer och brandjud för 127 prover (Gränström & Niklasson 2011a).

Vem är jag?

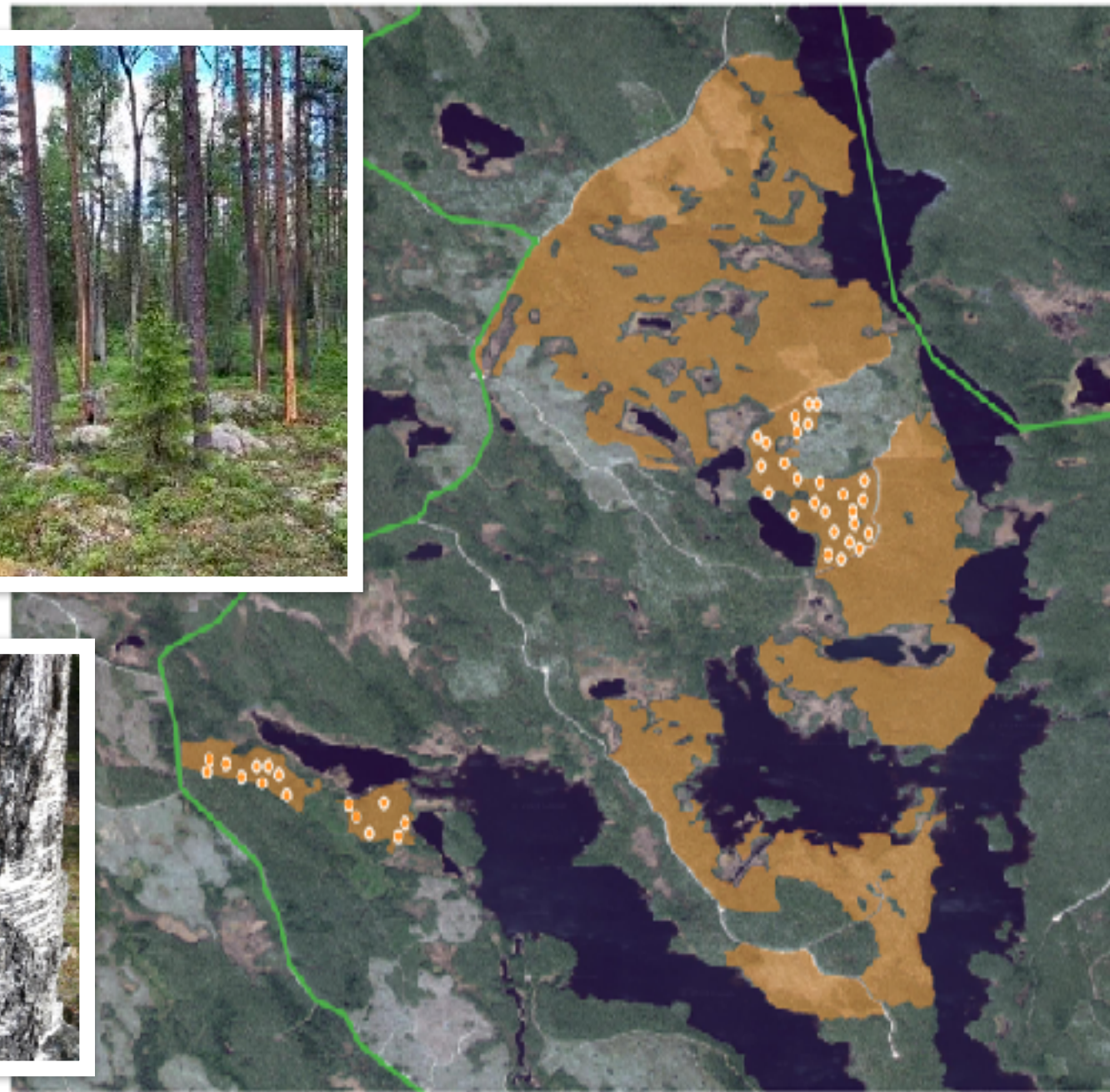
Emelie Fredriksson

- Postdoktor på SLU
- Fokus på hur brand påverkar biodiversitet
 - Framförallt skalbaggar
- Jämför naturlig brand med NVB, katning m.m.

Postdoktorprojekt i Ejhedens Ekopark

- Naturvårdsbränning 2020-2023
- Brandefterliknande åtgärder
 - Katning
 - Ringbarkning
 - Fällda träd
- Utvärdera effekterna på biodiversitet av insekter

0 0,5 1 km

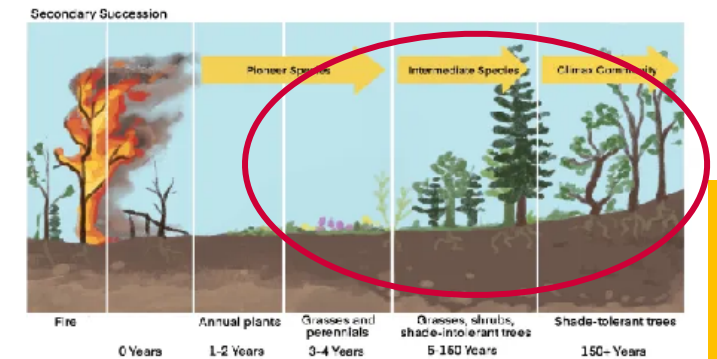
Direkt och indirekt påverkan av brand

Första många tänker på ➡
Livsmiljöer som förstörs

Strategier för att överleva

- Fly, gräva hål, tjock bark etc.

Indirekta effekter (fokus idag)

Hur förändrar en brand djurens livsmiljö i det längre perspektivet?

- Brand är en naturlig störning = startar om succession
 - Från pionjärer till klimax
- Skapar förutsättningar för löv
- Skapar variation i landskapet
- Skapar död ved
- Skapar unika strukturer som förkolnad ved/bark

Mycket beror på brandens intensitet (*severity*)

A photograph of a forest with many thin, vertical tree trunks and a ground covered in low-lying vegetation and rocks. The word "Exempel" is overlaid in the center.

Exempel

Vitryggig hackspett

- Minskad utbredning kopplad till bränd på livsmiljö
 - Äldre lövskog
 - 5-10 år efter brand
 - Lövbrännor (40-150 år efter brand)
 - m.m.

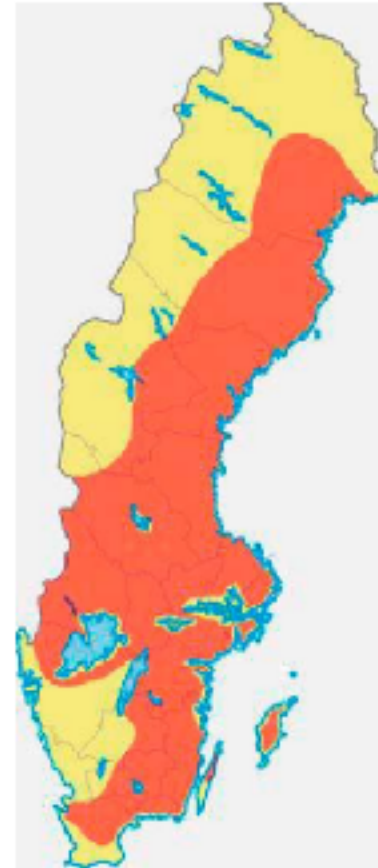

Brandfält

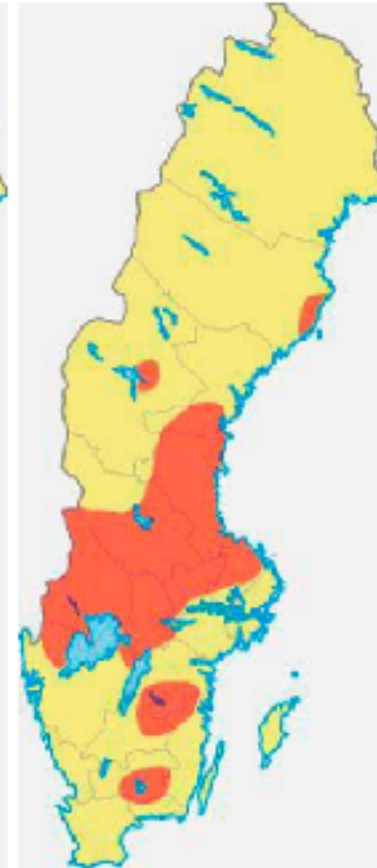

Lönbränna

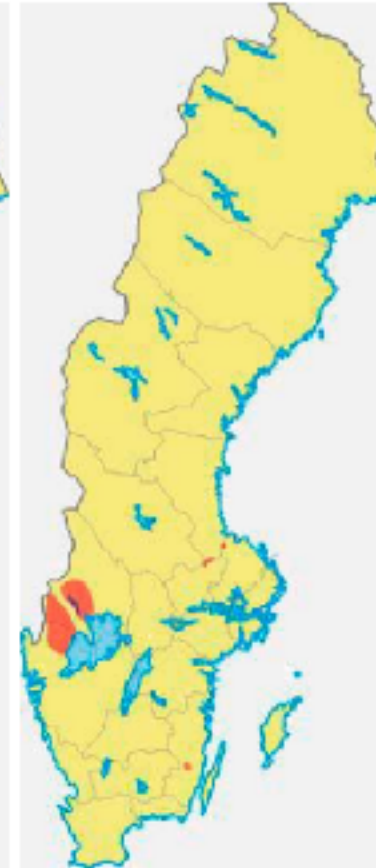
Tidigt 1900-tal
Lokalt relativt vanlig

1970-1982
100-150 par

År 2000
Ca 5 par

Figur 3. Den vitryggiga hackspettens tidigare svenska utbredning. Utbredningen i äldre tid har rekonstruerats från historiska källor. Underlag: framför allt Rosenius 1913–53, Aulén 1986, Projekt Vitryggig hackspett/Naturskyddsföreningen. Efter Mild & Stighäll 2005.

Älg

- Brandområden nyttjas av älg i större utsträckning än obränd skog
 - 12 år efter brand
 - Norrbotten
- Storskaliga bränder som den i Sa 2014 och Ljusdal 2018 är populära
 - Betesskadeinv. av SKS
 - GPS data från SLU-projekt

Variation av föda

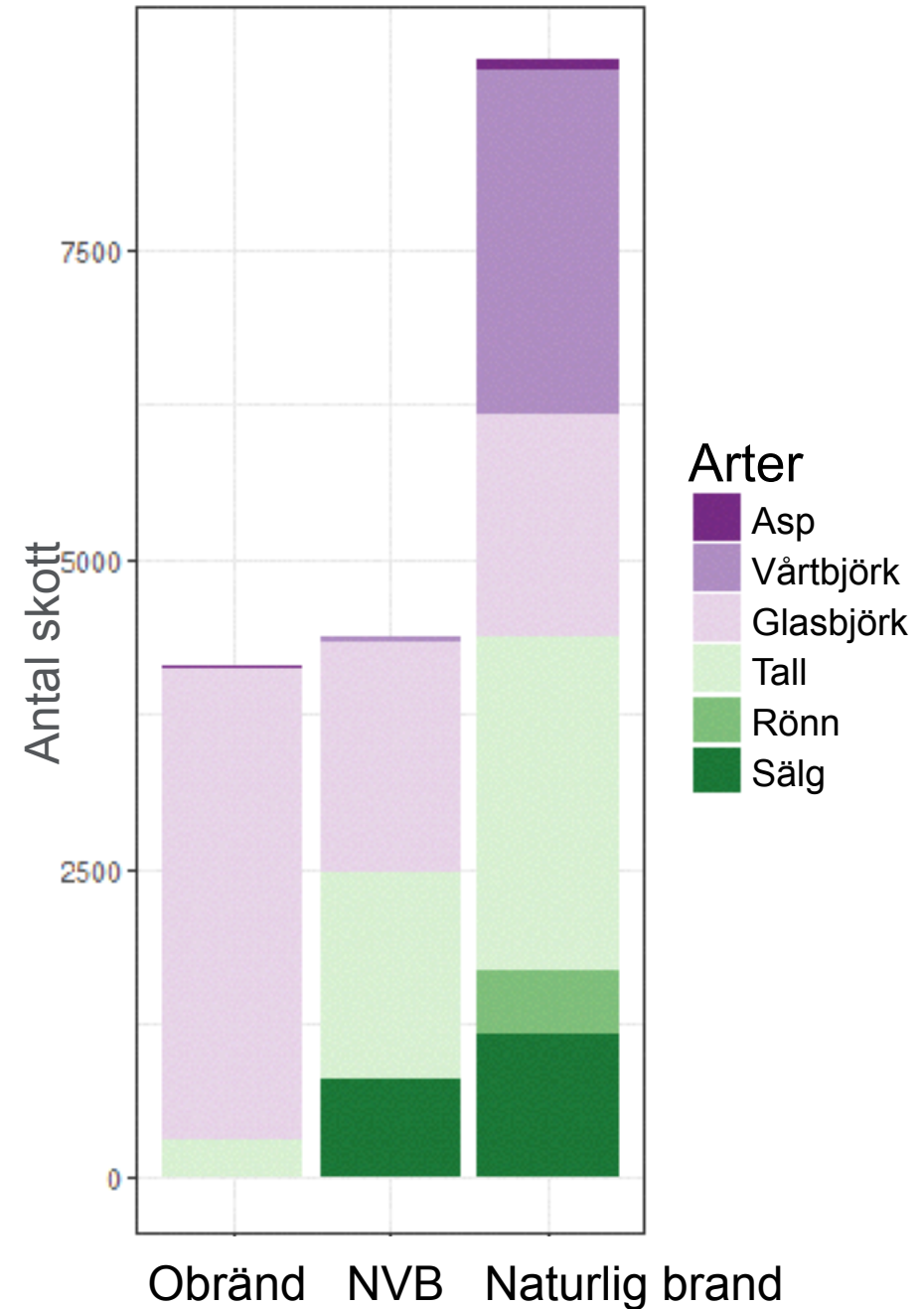
- Obränd

- Naturvård
s-
- bränning

- Naturlig
brand

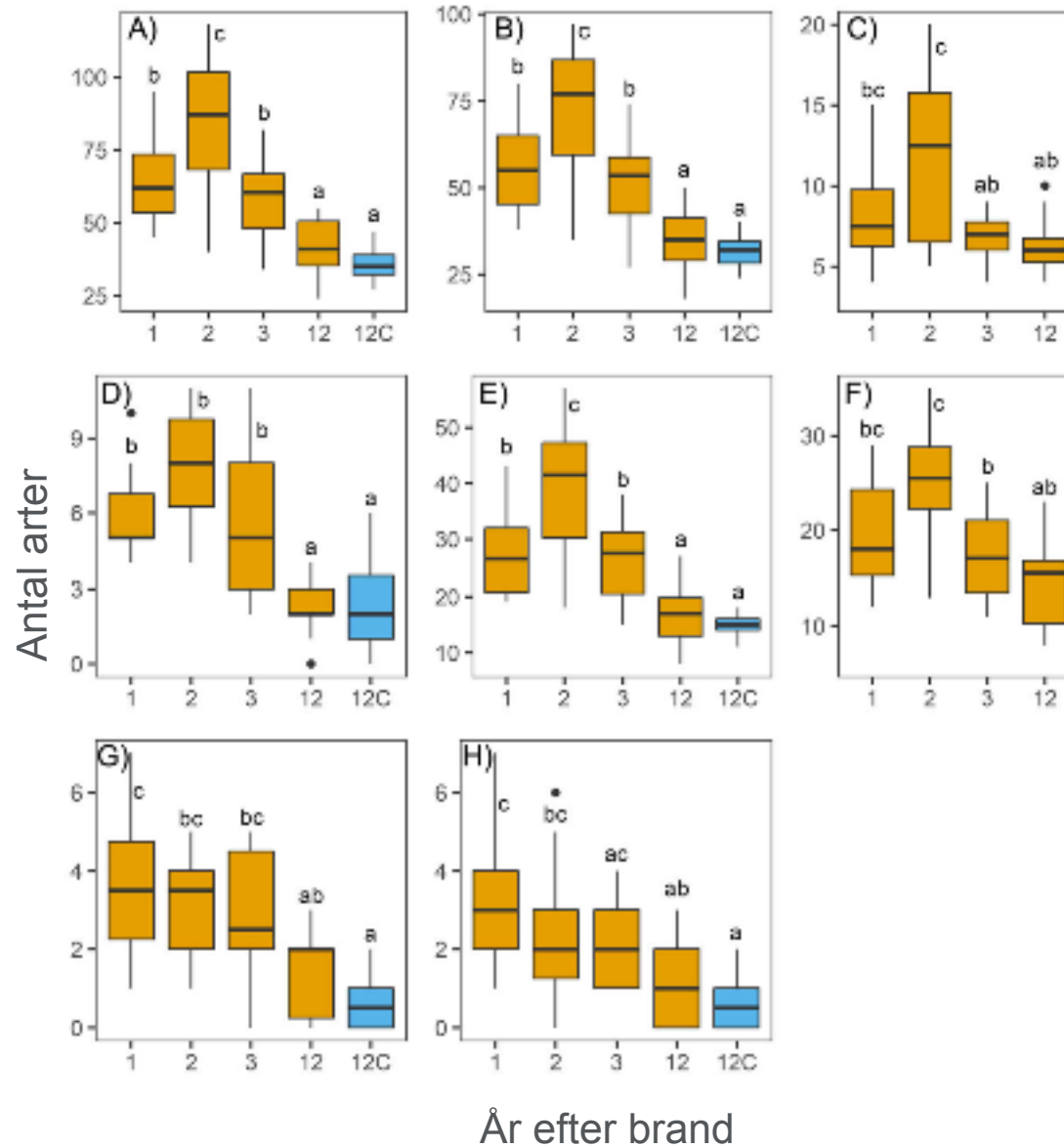

Corticaria rubripes

Muddus Nationalpark

- Landskap präglat av brand
- Skalbaggar samlades in 1, 2, 3 och 12 år efter en stor brand 2006
- Antal arter stiger kraftigt första åren efter branden men avtar sedan

Raggbock *Tragosoma depsarium*

- Död ved som kan skapas efter brand gynnar många arter av insekter och svampar
 - Saproxyla
 - Pyrofila
- Specifikt för raggbock
 - Grova, ljusbelysta lågor av tall
 - Gynnas starkt av brand

A photograph of a forest with many thin, vertical tree trunks and a ground covered in low-lying vegetation and rocks. The trees are mostly bare, suggesting a late autumn or winter setting. The ground is covered with small, yellowish-green plants and scattered rocks. The word "Slutsatser" is overlaid in the center of the image.

Slutsatser

Naturvårdsbränningar

- Värdet av ekologisk målsättning och uppföljning
 - Trots andra begränsade faktorer
- Ex. Hur stor och varierat är trädmortaliteten på NVBs idag?
- Behöver ha större variation i intensitet och storlek

Naturligt fenomen

”Ringar på vattnet”

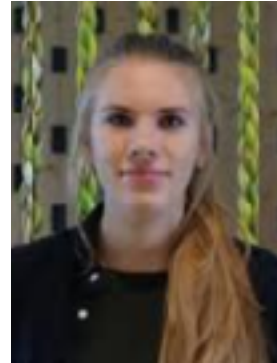
Formar livsmiljöer

Stort ansvar

Ändrad frekvens m.m.

Medvetna val

Strt tack!

Stiftelsen Oscar och Lili Lamms Minne

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE